

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

VOLUME 14 NUMBER 5
FEBRUARY 11, 1983

สถานการณ์อหิวาตกโรค	49
รายงานการสอบสวนโรค	
- meningococcal infection	49
จ.สมุทรสาคร	
- อาหารเป็นพิษ จ.ราชบุรี	59

EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

สถานการณ์โรค

สถานการณ์อหิวาตกโรค ระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม - ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖ ได้รับรายงานป่วย ๑๘ ราย ไม่มีตาย จาก ๕ จังหวัด เป็นรายงานจาก จ.สงขลา ๕ ราย (อ.เมือง ๔ ราย และ อ.สทิงพระ ๑ ราย) นครศรีธรรมราช ๕ ราย (อ.เมือง ๔ ราย และ อ.ฉวาง ๑ ราย) สุราษฎร์ธานี ๑ รายที่ อ.ท่าฉาง สมุทรปราการ ๒ รายที่ อ.เมือง และ อ.พระประแดง แห่งละ ๑ ราย และที่เขตนานา กรุงเทพฯ ๑ ราย ผู้ป่วยทั้งหมดนี้เป็นผู้ป่วยที่มีวันเริ่มป่วยระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม - ๕ กุมภาพันธ์ ๖ ราย ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ มกราคม ๘ ราย และระหว่างวันที่ ๑๖-๒๒ มกราคม ๔ ราย

รายงานการสอบสวนโรค meningococcal infection, จังหวัดสมุทรสาคร

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ ได้ดำเนินการสอบสวนโรคผู้ป่วย meningococcal infection ๑ ราย ใน ต.มหาชัย อ.เมือง จ.สมุทรสาคร พบผู้ได้รับเชื้อแต่ไม่มีอาการ (asymptomatic infection) ในกลุ่มผู้สัมผัส ผู้ป่วย (รวม ๗ ราย) อีก ๒ ราย (๒๘.๖%) N.meningitidis ที่พบทั้งหมดเป็น nongroupable strains คือไม่สามารถจะจัดอยู่ใน serogroup ได้

เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร ได้แจ้งมายังกองระบาดวิทยาว่า พบผู้ป่วย meningococcal infection ๑ ราย เป็นเด็กชายไทย อายุ ๑๑ ปี อยู่บ้านห้องแถวใน ต.มหาชัย อ.เมือง จ.สมุทรสาคร และกำลังเรียนอยู่ในชั้นประถม ๔ ในโรงเรียนแห่งหนึ่งใน อ.เมือง ได้เริ่มดำเนินการสอบสวนโรคไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จากศูนย์ระบาดวิทยาภาคกลาง จ.ราชบุรี และแพทย์จากโครงการฝึกอบรมในสาขาระบาดวิทยาได้เดินทางไปร่วมสอบสวนโรคด้วย

ผู้ป่วยเริ่มมีอาการป่วยตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ ด้วยอาการตาข้างขวาแดง, เจ็บ ไข้ ปวดศีรษะ และคลื่นไส้อาเจียน เข้ารับการรักษาที่ รพ.สมุทรสาครเมื่อ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ การตรวจร่างกายแรกพบว่ามีไข้ ปวดศีรษะ, เจ็บ petechial rash และ vesicles ที่ลำตัว ขา และเท้าสองข้าง สำหรับอาการค่อนข้างไม่ชัดเจน การตรวจนับเม็ดเลือดพบว่ามีเม็ดเลือดขาวเพิ่มสูง (WBC 29300/mm³) การตรวจน้ำไขสันหลังอยู่ในเกณฑ์ปกติ ได้เจาะเลือดผู้ป่วยส่งเพาะเชื้อ และเริ่มให้การรักษาด้วยเพนิซิลลิน โดยให้การวินิจฉัยว่า meningococcal infection ซึ่งผลการเพาะเชื้อต่อมาพบว่า เป็น N.meningitidis และได้แจ้งไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดังกล่าวแล้ว

การสอบถามผู้ป่วยพบว่าไม่เคยถูกคลัสเตอร์กับผู้ที่ป่วยมีอาการเช่นเดียวกันนี้มาก่อน ได้ทำ throat swab บุคคลที่ใกล้ชิดในครอบครัวผู้ป่วยรวม ๓ ราย (พ่อ แม่ และน้องสาว) รวมทั้งเพื่อนบ้านรอบ ๆ และได้ทำ throat swab กลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิดในชั้นเรียนในโรงเรียนรวม ๔ ราย รวมทั้งเพื่อนนักเรียนร่วมชั้นและเพื่อนนักเรียนของผู้ป่วยจากชั้นอื่น ๆ และเด็กนักเรียนในโรงเรียนที่มีอาการไข้ในช่วงเดียวกันนั้นอีก ๑ ราย รวมทั้งหมด ๘๔ ตัวอย่างส่งตรวจที่กองพยาธิวิทยา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลการตรวจพบ N.meningitidis ๒ ตัวอย่างจากแม่ผู้ป่วยและเพื่อน ๑ คนในกลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิดซึ่งไม่มีอาการป่วยทั้ง ๒ คน ถ้าจะนับเฉพาะครอบครัวผู้ป่วยและเพื่อนใกล้ชิดในชั้นเรียนรวม ๗ คน เป็นกลุ่มสัมผัสผู้ป่วย (close contact) และอยู่บนสมมติฐานว่าผู้ป่วยได้รับเชื้อเป็นคนแรก จะพบผู้มีโอกาสได้รับเชื้อในกลุ่มนี้ถึง ๒๘.๖%

ทาง รพ.สมุทรสาครและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ได้จ่ายยา Rifampicin สำหรับบุคคลในครอบครัวผู้ป่วยไปตั้งแต่ระยะเริ่มแรก โดยถือว่าเป็นกลุ่มผู้สัมผัสใกล้ชิดที่มีโอกาสได้รับเชื้อจากผู้ป่วยสูง เด็กนักเรียนที่พบ N.meningitidis ๑ รายได้ติดตามไปจ่าย Rifampicin หลังจากทราบผลการตรวจแล้ว N.meningitidis ทั้ง ๓ strains พบว่าไม่ดื้อต่อ Sulfisoxazole ซึ่งเป็น sulfonamides ที่ละลาแบ๋ได้ดีมากตัวหนึ่ง

ผู้รายงาน : โรงพยาบาลจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร, ศูนย์ระบาดวิทยาภาคกลาง จ.ราชบุรี, งานבקเตรีวิทยา กองพยาธิวิทยาคลินิก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์, โครงการฝึกอบรมในสาขาระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข